

Treći sastanak Pododbora u okviru SSP-a između EU i BiH
za inovacije, informacijsko društvo i socijalnu politiku
Sarajevo, 13. februar 2019.

PREPORUKE

OBRAZOVANJE I OBUČAVANJE

1. EU preporučuje BiH da poboljša izvještavanje o cjelodržavnim statistikama u skladu s međunarodnim zahtjevima po pitanju obrazovanja.
2. EU poziva BiH na jačanje koordinacije među relevantnim donositeljima odluka u području obrazovanja putem sastanaka Konferencije ministara obrazovanja i Rektorske konferencije.
3. EU je ohrabrila institucije BiH da poduzmu potrebne korake kako bi se povećao upis djece u predškolsko obrazovanje i odgoj, te smanjio jaz između urbanih i ruralnih područja.
4. EU poziva BiH da dovrši domaći zakonski i strateški okvir o predškolskom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i obrazovanju odraslih, osiguravajući nužno usklađivanje zakonodavstva državnog, entitetskog, i kantonalnog nivoa vlasti, kao i Distrikta Brčko.
5. EU poziva BiH da uspostavi međusektorsku komisiju za kvalifikacijski okvir.
6. EU potiče BiH da izradi akcijski plan i provede Zajedničku jezgru nastavnih planova i programa utemeljenu na ishodima učenja, koju je pripremila Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH.
7. EU poziva BiH da deblokira akreditaciju i ponovnu akreditaciju visokoškolskih ustanova i započne s akreditacijom studijskih programa.
8. EU poziva BiH da izradi i usvoji novu cjelodržavnu strategiju za stručno obrazovanje.
9. EU poziva BiH da implementira standarde kvalifikacija i standarde zanimanja na nivou početnog osposobljavanja nastavnika pored postojećeg stručnog usavršavanja nastavnika tokom radnog vijeka.
10. EU potiče BiH da nastavi započeti rad na priznavanju stručnih kvalifikacija na regionalnom nivou putem grupe pod vodstvom Vijeća za regionalnu saradnju (RCC).
11. EU preporučuje osnivanje krovne organizacije vijeća mladih na državnom nivou, koja bi uključivala dva postojeća Vijeća mladih.

INFORMACIJSKO DRUŠTVO I MEDIJI

1. EU potiče BiH da usvoji strategiju o kibernetičkoj (*cyber*) sigurnosti i izradi akcijske planove na državnom i entitetskom nivou.

2. EU poziva BiH da usvoji Zakon o kibernetičkoj (*cyber*) sigurnosti usklađen s Direktivom (EU) 2016/1148.
3. EU poziva BiH da odredi državna nadležna tijela, pojedinačne kontaktne tačke i CSIRT-ove sa zaduženjima vezanim za sigurnost mreže.
4. EU poziva BiH da usvoji Zakon o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektronske transakcije na unutarnjem tržištu, usklađenim s Uredbom (EU) 910/2014 (eIDAS), te da ojača ulogu jedinstvenog nadzornog tijela za cijelu BiH u skladu s *acquis*-em.
5. EU preporučuje institucijama BiH da poduzmu daljnje korake za usvajanje novog zakona o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima.
6. EU poziva BiH da uvede broj za hitne slučajeve 112 u cijeloj zemlji.
7. EU poziva BiH da osigura punu finansijsku neovisnost Regulatorne Agencije za komunikacije BiH.
8. EU izražava zabrinutost u vezi s procesom digitalizacije i poziva BiH da završi prijelaz na digitalno emitiranje bez daljnjih odlaganja.
9. EU poziva BiH da bez daljnjih odlaganja usvoji i provede adekvatan model naplate naknada kako bi osigurala finansijsku održivost i političku neovisnost javnog RTV sistema.
10. EU poziva BiH da hitno uspostavi Korporaciju javnih RTV servisa kao zajedničko tijelo za sva tri javna emitera, kako je predviđeno zakonom.

ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE

1. EU potiče BiH da poduzme znatno više napora na jačanju kapaciteta za istraživanje i inovacije u zemlji, kako bi ostvarila maksimalnu korist kroz sudjelovanje u programima EU, kao što je Horizon 2020.
2. EU potiče BiH da nastavi sa mjerama obučavanja i pruži podršku istraživačima kako bi se povećala stopa uspješnosti apliciranja za program Horizon 2020.
3. EU preporučuje vlastima BiH da provedu procjenu infrastrukturnih kapaciteta za istraživanje i izrade nacionalni plan za istraživačke infrastrukture.
4. EU potiče BiH da ubrza izradu strategije pametne specijalizacije.
5. EU naglašava važnost učešća BiH u godišnjoj Evropskoj ljestvici uspjeha u inoviranju.
6. EU primjećuje da su ulaganja BiH u istraživanje i inovacije (0,3% BDP-a u 2017.) ostala izuzetno niska i potiče BiH da poveća ulaganja u narednom razdoblju u skladu s vlastitim obvezama, kako bi ona do 2022. dosegla 0,8 % BDP-a.
7. EU potiče BiH da poboljša statističko izvještavanje i uvede rodno odvojene statistike u području istraživanja i inovacija.

ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNE POLITIKE

1. EU potiče BiH da poduzme ozbiljne korake kako bi riješila problem neusklađenosti vještina i poboljšala ulazak diplomanata na tržište rada.
2. EU potiče BiH da smanji opterećenje javnih službi za zapošljavanje u pogledu upravljanja zdravstvenim osiguranjem i drugim socijalnim naknadama.
3. EU poziva BiH da i dalje ulaže u kapacitete javnih službi za zapošljavanje kako bi one nastavile s efikasnom tranzicijom ka pružanju podrške osobama koje traže posao, a koja je zasnovana na potrebama klijenata, te i dalje razvijale usluge savjetovanja, posredovanja i zapošljavanja.
4. EU preporučuje BiH da razvije bolji nadzor, procjenu i procedure programa zapošljavanja, uključujući prikupljanje podataka.
5. EU preporučuje BiH da nastavi rješavati problem neformalnog zapošljavanja i poticati formalno zapošljavanje, kao i izradu odgovarajućih okvira za njihovu podršku.
6. EU poziva BiH da bez daljnjeg odlaganja započne s izradom cjelodržavne strategije za zapošljavanje.
7. EU potiče vlasti BiH da poduzmu daljnje napore u provedbi i poboljšanju ukupnog stanja socijalnog dijaloga u cijeloj zemlji.
8. EU potiče vlasti BiH da poduzmu konkretne mjere za poboljšanje koordinacije između aktivnih mjera zapošljavanja i sistema socijalnih naknada.
9. EU potiče BiH da uloži dodatne napore u pogledu zapošljavanja žena i integracije osoba s invaliditetom na tržište rada.
10. EU potiče BiH da poboljša usmjeravanje socijalnih naknada kako bi se postigla bolja pokrivenost najsiromašnijih i najugroženijih kategorija.
11. EU preporučuje vlastima BiH da poboljšaju provedbu propisa o zabrani diskriminacije.
12. EU preporučuje uspostavljanje sistema koordinacije usmjerenog na sisteme socijalne sigurnosti u BiH, kao prvi korak ka pripremi za koordinacijski sistem na području cijele EU.
13. EU potiče BiH na daljnje sklapanje bilateralnih sporazuma s državama članicama EU o mobilnosti radne snage.

PROVOĐENJE OPERATIVNIH ZAKLJUČKA SEMINARA O INKLUZIJI ROMA

14. EU je pozdravila usvajanje Okvirnog akcijskog plana o obrazovnim potrebama Roma u BiH i preporučuje BiH da usvoji povezane akcijske planove na nivou entiteta/kantona.
15. EU potiče BiH da utvrdi finansijska sredstva kako bi se osiguralo provođenje Akcijskih planova za Rome.